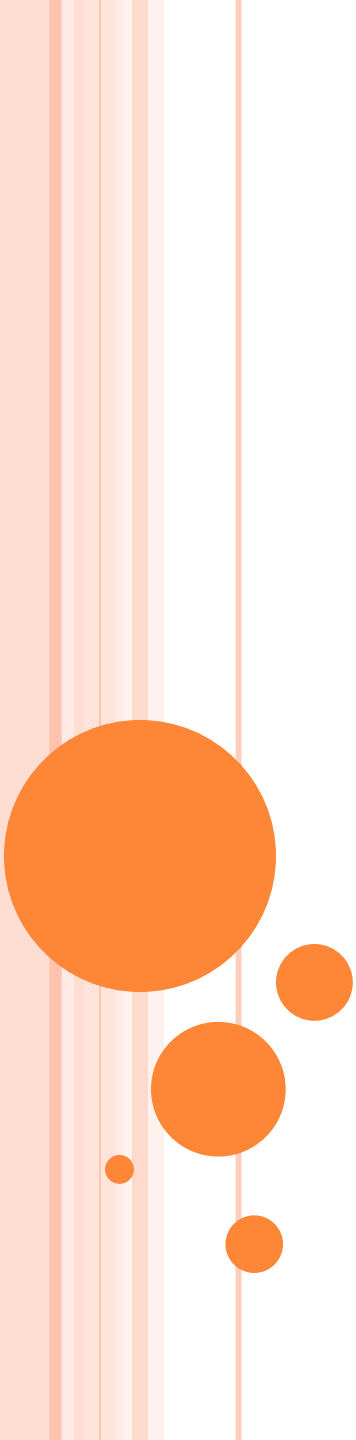

LEKCJA 18

**Temat: Postępowanie w
przypadku zranień.
Tamowanie krwotoków.
(s. 42 – 59.)**

1. RANA – MIEJSCE PRZERWANIA POWŁOK ZEWNĘTRZNYCH I TKANEK MIĘKKICH ORGANIZMU NA SKUTEK URAZU MECHANICZNEGO, TERMICZNEGO LUB CHEMICZNEGO.

krwotok > **krwawienie**

duże naczynia

małe naczynia

krwiał > **siniak**

wylew krwi do

krw nasąca tkanki

tkanek ze zgrubieniem

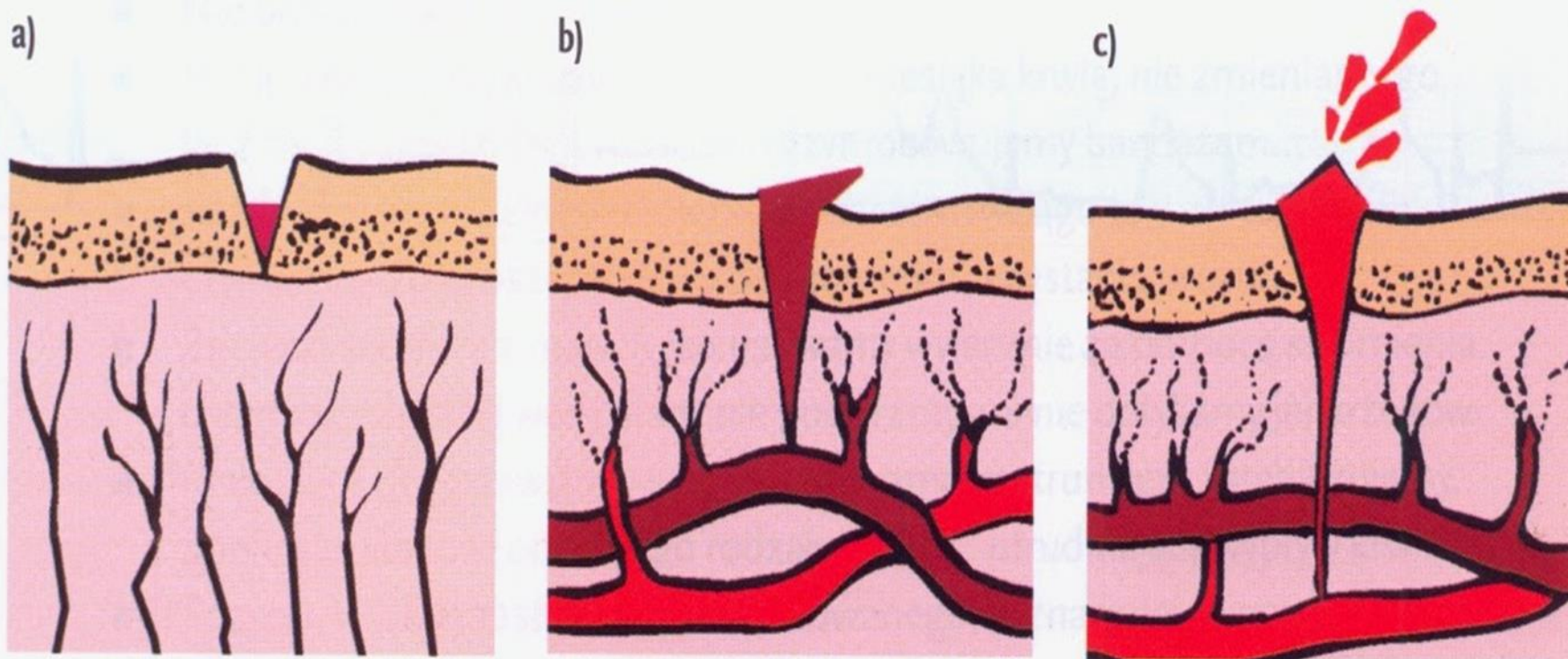
2. RODZAJE RAN

- cięte
- kłute
- rąbane
- szarpane
- tłuczone
- miażdżone
- postrzałowe
- po ukąszeniu
- po użądleniu
- po oparzeniach termicznych i chemicznych

3. KRWAWIENIA (I PODZIAŁ)

- a) śródmiąższowe (włośniczkowe)
- b) żylnie
- c) tętnicze

Krwotoki zewnętrzne: a) lekkie krwawienie, b) krwotok żylny, c) krwotok tętniczy

KRWAWIENIE ŚRÓDMIAŻSZOWE

- Występuje w przypadku drobnych zranień naczyń naczyń krwionośnych
- Krew nie płynie obficie
- Należy odkazić ranę poprzez obmycie jej w wodzie lub użycia wody utlenionej, po czym należy zatamować krwawienie poprzez nałożenie opatrunku (plaster, gaza jałowa)

Krwawienie śródmiąższowe palca

KRWAWIENIE ŻYLNE

- Krew żylna, w odróżnieniu od tętniczej, zawiera mało tlenu, ma barwę ciemnoczerwoną, a jej wypływ z rany jest wolny i stały
- Krwawienie żylnie jest mniej masywne od tętniczego, przez co jest łatwiejsze do opanowania
- Niezatatowane może spowodować wykrwawienie się ofiary, a w konsekwencji jej śmierć.

KRWAWIENIE TĘNICZE

- Krew tętnicza z powodu zawartości tlenu we krwi ma barwę jasnoczerwoną i wypływa z rany szybko i skokami, zgodnie z uderzeniami serca
- Jest bardziej masywne od żylnego i jednocześnie trudniejsze do zatarowania
- Stanowi duże zagrożenie dla życia ofiary, ponieważ może się ona szybko wykrwawić.

4. KRWAWIENIE (II PODZIAŁ)

a) zewnętrzne

b) wewnętrzne

- do tkanek
- do jam ciała
- do światła przewodu pokarmowego

5. WSTRZĄS KRWOTOCZNY POWSTAJE W WYNIKU UTRATY DUŻEJ ILOŚCI KRWI

OBJAWY WSTRZĄSU:

- blada, zimna i wilgotna skóra
- uczucie zimna
- przyspieszone, słabe tętno
- spadek ciśnienia tętniczego
- przyspieszony, płytki oddech
- osłabienie mięśni
- pragnienie, nudności
- suchość w jamie ustnej
- rozdrażnienie, a później apatia

PO DUŻEJ UTRACIE KRWI KONIECZNA JEST POMOC LEKARSKA

6. ZATRZYMANIE KRWAWIENIA

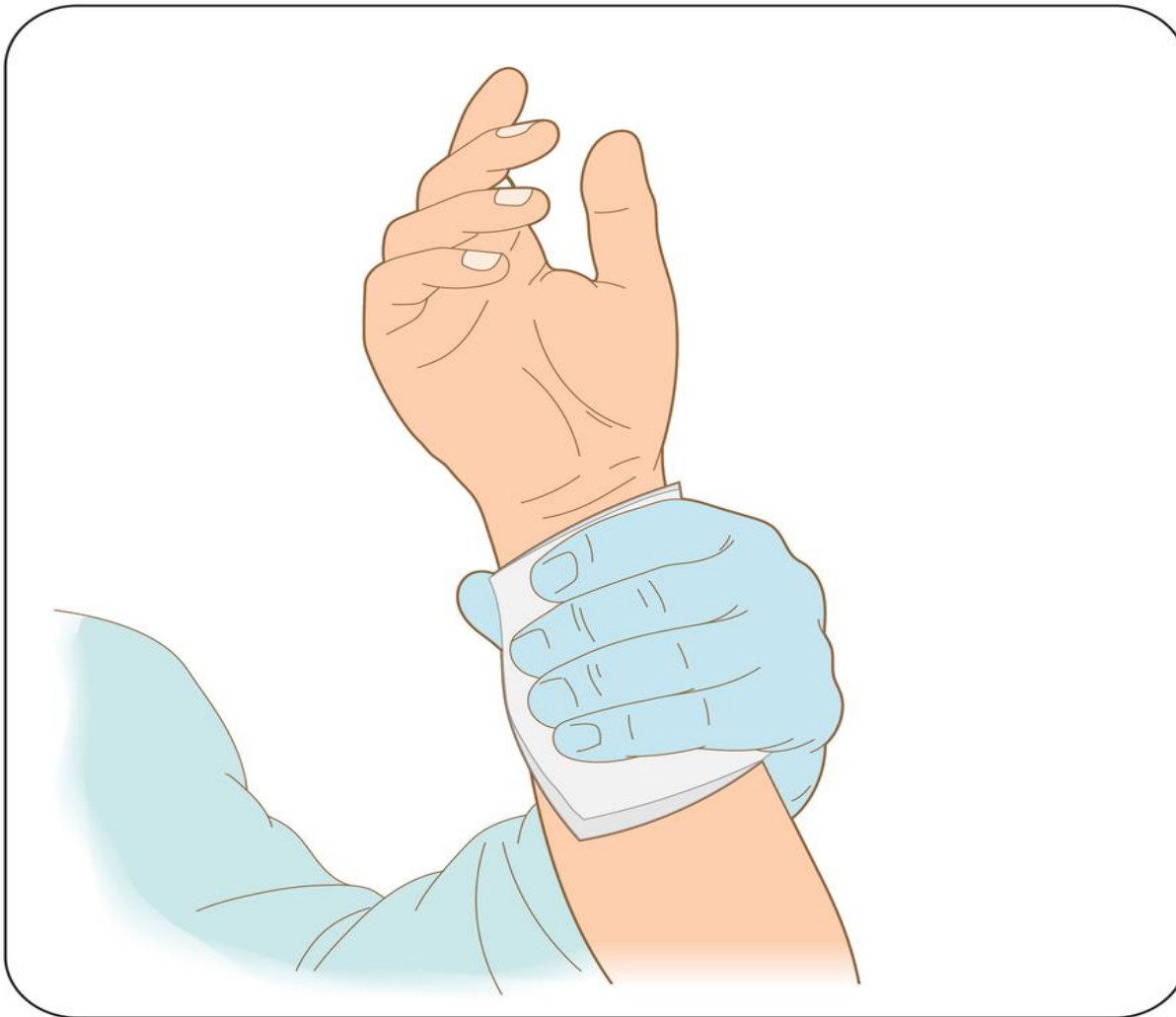
- a) samoistne zatrzymanie
- b) uniesienie kończyny do góry
- c) opatrunek osłaniający (rany płytke, oparzenia, rany głowy)
- c) ucisk rany palcami, dłonią
- d) opatrunek uciskowy (mocne krwawienia)
- e) opaska uciskowa (krwotoki)

OTARCIA SKÓRY GOJĄ SIĘ SAMOISTNIE

UNIESIENIE ZRANIONEJ KOŃCZYNY POWYŻEJ POZIOMU SERCA

OPATRUNEK OSŁANIAJĄCY

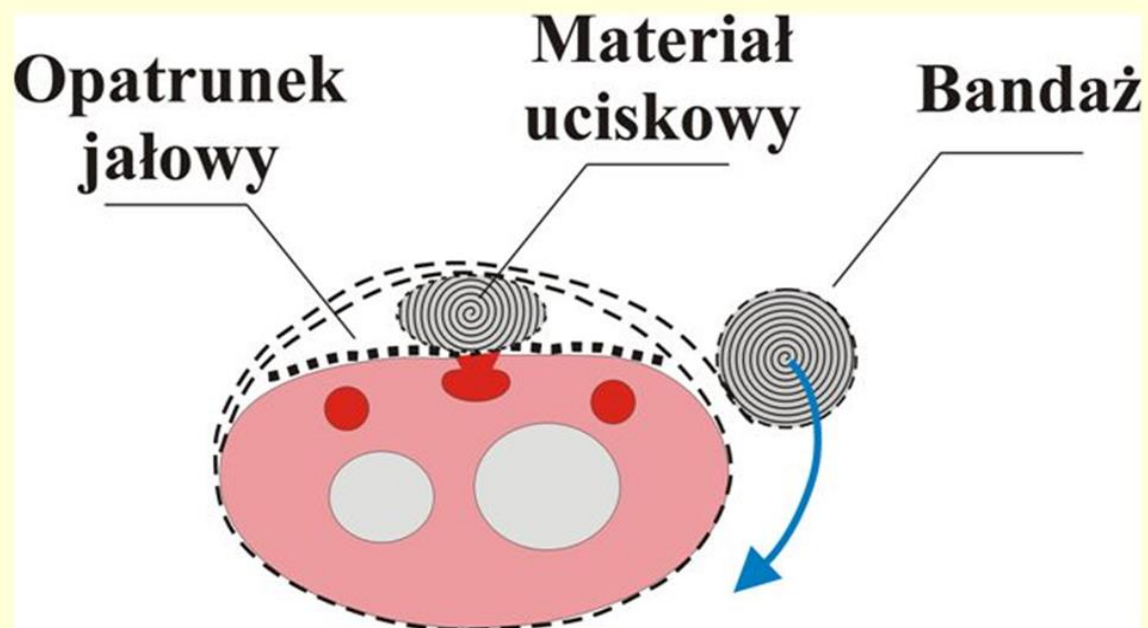

ZASTOSOWANIE SIATEK OPATRUNKOWYCH (CODOFIX)

OPATRUNEK UCISKOWY (S.55)

Budowa i zasada działania opatrunku uciskowego

zatrzymywany jest przepływ tylko w wybranej tętnicy, krążenie w kończynie odbywa się dalej poprzez sieć mniejszych, pobocznych naczyń krwionośnych

MATERIAŁEM UCISKOWYM MOŻE BYĆ ZROLOWANY BANDAŻ

OPASKA UCISKOWA

7. ZASADY OPATRYWANIA RAN

- a) pamiętaj o założeniu jednorazowych rękawiczek – każdą krew traktujemy jak zakażoną
- b) nie dotykaj opatrywanych ran
- c) nie wydobywaj obcych ciał z rany (szkło, gwóźdź)
- d) na ranę nałóż **jałowy kompres gazowy**, nigdy watę lub ligninę
- e) nie przemywaj ran jodyną czy spirytusem
- f) zabrudzoną ranę przemyj bieżącą wodą
- g) jeśli opatrunek przesiąka krwią nałóż kolejną warstwę
- h) większy uraz konsultujemy z lekarzem w ciągu tzw. **złotej godziny**

Z RANY NIE WYJMUJEMY OBCYCH CIAŁ – PEŁNIĄ ROLĘ KORKA

ZABRUDZONĄ RANĘ PRZEMYWAMY BIEŻĄCĄ WODĄ

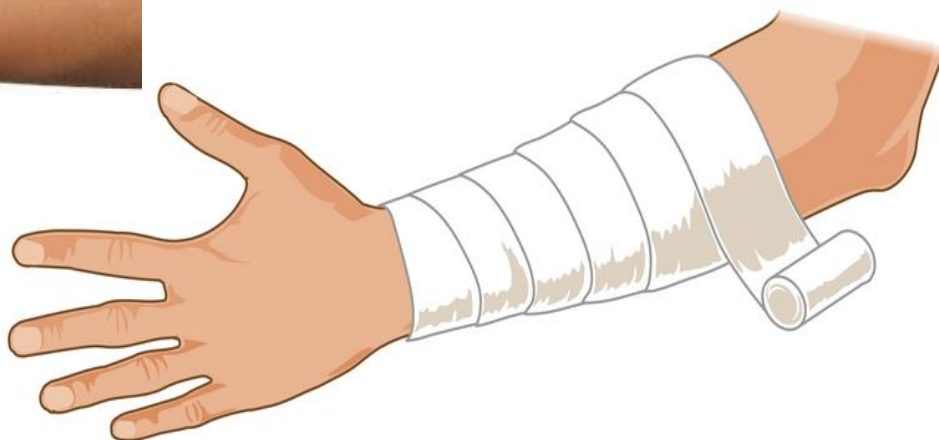

8. ZASADY BANDAŻOWANIA

- opatrunek rozpoczyna obwój kolisty
- rodzaj opatrunku uzależniony jest od rodzaju rany
- bandażowanie zaczynamy od strony lewej do prawej od dołu do góry kończyny
- „główkę” bandaża trzymamy do góry jedną ręką
- opatrunek nie może tamować krążenia i nie może zsuwać się z rany
- pozostawiamy odsłonięte palce kończyn

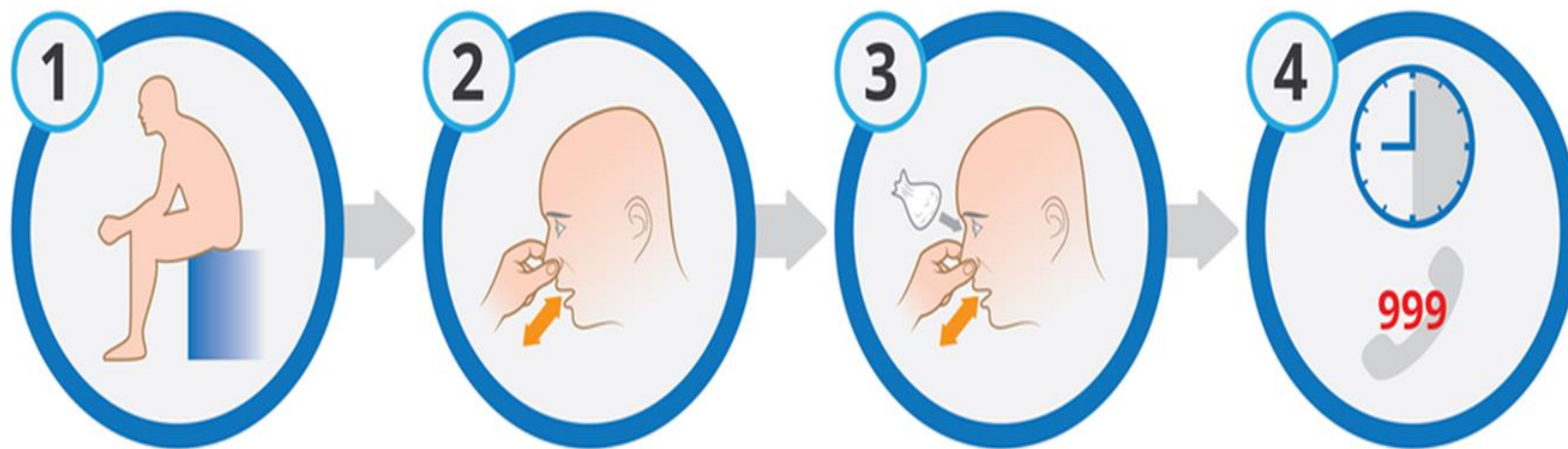

BANDAŻUJEMY OD DOŁU DO GÓRY OD LEWEJ DO PRAWEJ

9. KRWOTOK Z NOSA (S. 97)

KRWAWIENIE Z NOSA PIERWSZA POMOC

posadź krwawiącą osobę i zadбай, by trzymała głowę pochyloną do przodu

poleć jej, by oddychała ustami i zacisnęła palcami skrzydełka nosa

przyłóż jej do nasady nosa zimny okład

gdy po 30 minutach krwawienie nie ustanie, wezwij pomoc medyczną

**W PRZYPADKU KRWOTOKU Z NOSA
POSZKODOWANY POWINIEN USIAŚĆ Z GŁOWĄ
POCHYLONĄ DO PRZODU, NA KARKU ZIMNY
OKŁAD**

10. ASEPTYKA (JAŁOWOŚĆ)

11. ANTYSEPTYKA (ZAPOBIEGANIU GNICIU)

ZADANIE

1. Ile litrów krwi ma dorosły człowiek?
2. Podaj wynik prawidłowego ciśnienia krwi.

